

קובץ תורני
**אוד
לנתיבותי**

בירורים וביאורים יקרים ומתוקים
בדיני ממונות העמוקים
ובהל' טהרה מבני ציון היקרים
ובשאר מקצועות וסוגיות הש"ס פזורים
עם שאלות ותשובות בדיני ממונות קצרים

י"ל ע"י
כוללי נתיבות בתי'

לדגל השמחה בבית פטרוך הכוללים
הרבני הנגיד מוה"ר יחזקאל דוד בעדקאוויטש הי"ו
שמחת נישואי בתו הכלה תחי'

עב"ג

החתן תמים למעלות עזריאל גוטמאן נ"ו

בן מוה"ר משה הי"ו

ר"ח ניסן תשפ"ד

להשיג הקובץ ולהעדות והארות
אפשר לפנות אל:
כוללי נתיבות בתיה

בביהמ"ד אהל בתי
83 Milval Lane
Highland Mills NY 10930

כל הזכויות שמורות
Copyright © 2024

ישא ברכה מאת ה'

התודה והברכה אל עורכי הקובץ שהשקיעו מיטב כוחותם
וכשרונם להוציא מתחת ידם דבר נאה ומשובח בס"ד
הרה"ג ר' יואל הכהן מאשקאוויטש שליט"א
מרבני כוללינו, שניצח על מלאכת עריכת הקובץ מהחל ועד כלה
ומשנהו הרה"ג ר' חיים יעקב הערשקאוויטש שליט"א מח"ס שבחו אהובים
שעשה מלאכת ההג"ה ברוב כשרון ותבונה באופן נעלה ומשובח
תזי משכורתם שלימה מאת ה' להתברך בכל הברכה האמורה בתורה
ללמוד וללמד לשמור ולעשות הם וכל יו"ח מתוך רב שפע

Dfus Tveria Inc.
845.354.2128
sales@dfustveria.com

עימוד ע"י:
צורת תלביב הדף
845.510.2203

עיצוב כריכה ושערים:

סימן א

הגה"ק בעל נודע ביהודה זצ"ל

מנהגי פראג בכמה ענינים

מכתב נדיר מהגה"ק בעל נודע ביהודה זי"ע ששלח לרב אחד מאיטליא כמענה לשאלתו אודות כמה ענינים ומנהגים שבק"ק פראג, מתפרסם בכאן לראשונה, מתוך אוצר גנזיו של הרבני הנגיד מוה"ר אברהם בראך הי"ו, שנהג בנו טובת עין לעטר בו את הקובץ המופיע לרגל השמחה, בבית ידידו פטרון כוללינו נכד בעל הנודע ביהודה זי"ע. ותשוח"ח לו.

ב"ה פראג א' יו"ד סיון תקמ"ח

שלו' אדברה נא, לרבה דעמא ומדברנא, מה חסר ודעה קנה, ממנו יתד ופנה, הוא ניהו כבוד מעלת יקר הדרת הרב הגדול החכם השלם והכולל מעלות ומדות תרומות כבוד שמו הנאה לו כמה"ר ישראל גדלי' נ"ר ה"י [=נמרי' רחמנא השם יברכהו]

סוף דבר אמרו, שמעלת הפרנסים שמה במנטובה יעמידו כאן אגענט בחריקאם, שיבקש כאן מהגיווערני יר"ה העתק זה, ואז ברשיון השררה יעשו הן.

מה ששאל להודיעו מקום הקברות הישן כאן, אשר הי' תוך העיר, אם הי' בגופה של עיר או בקרן זוית, מקום שאין רגל אדם מצוי שם. הנה עדיין הוא כבראשונה, ובתים הרכה וחצרות פתוחים לשם, ושתי בתי כנסיות בשני זיוותיו, ואמנם כל אלה בתים וחצירות של היהודים.

מכתבו מן טו"ב לירח אדר הגיעני, ועמו הסליחה על איחור התשובה, כי לא במרד ובמעל, אבל סיבת האיחור, כי רציתי למלא שאלתו, ולתת את בקשתו, ויגעתי הרבה להשיג העתק מן הקיומים אשר שאל ולא עלתה בידי, שאין הדבר מסור בידי, אבל הוא ביד הפרנסים מנהיגי קהלתינו, ובקשתי מהם דבר זה ומיאנו ודחו מיום ליום, עד שהפצרתי עד בוש, והשיבו שאין להם רשות ליתן העתק מדבר גדול כזה, בלתי הרמן ורשות מן השררה יר"ה, ואם הם יבקשו רשות על זה מהשררה, אולי יחשבו השרים שיש איזה ערמה בדבר,

מזה, עד בואם קרוב לשער העיר, מתקבצים יחד עם העגלה שבה המת.

על דבר המשפטים, גם כאן ניטל ההירות בזה מהיהודים, וכל המשפטים הכל בערכאות, ובעו"ה בטלו דיני נחלות ברא וברתא בכור ופשוט אין שום הפרש, ועל דבר השבועה, כאשר מתחייב היהודי שבועה, מוליכים ספר תורה לבית העצה, והנשבע מוכרח להחזיק הספר בידו בשעת השבועה.

ארבעה מחיבורי נודע ביהודה, וארבעה מחיבורי צל"ח, שלחתי לטרייעסט, ליד היקר כמר רפאל חיים פימאדו, כפי מכתבו אקוה שיגיעו ליד מעב"ת לנכון, ואולי יתפרסמו בכל מדינת אמליא.

ואשר שאל על הקברות החדש אם הוא רחוק מן העיר או קרוב, וגם אם הוא קרוב לקברות של האינם יהודים, הנני מודיע שהוא קרוב לשער העיר כמו מהלך תחום שבת, ובינו לקברות שלהם אין הפסק רק שני החומות, וכמו אמה ריוח בין החומות.

ואשר שאל על הלויית המת, אם הוא עדיין בפרהסיא בעוד היום גדול, הנה כן הוא, ולפעמים על כל צרה שלא תבוא, כשנפטר אדם חשוב, מלויים אותו עד קברו כמה מאות אנשים ההולכים, ולפעמים גם הרבה מרכבות הנוסעים ללוותו הכל לפי חשיבתו. ואמנם אנחנו מעצמינו הזהרנו את המלויים, שבבואם לאמצע רחובות הגוים, יתפזרו לרחובות קטנים אלה מזה ואלה

זולת [זה] הנני תמיד לרצון למלא משאלותיו, והי' זה שלו' כנפש דורש שלומו
ה"ק יחזקאל סגל לנדא

לכבוד קציני פרנסי מנהיגי קהלתו שלו' וברכה.

עוד זאת אדרוש מכבודו כאשר יכתוב עוד לכאן, לבקש שם אחד שיכתוב בכתב רש"י, כי קשה מאד עלי לקרות כתב ספרד.

שלו אברהם נא. לרעה דמאומד ב...
הוא ניהו סבור מעלת יקר הדירת הרע הנדון והנסהשאלסוהכולל מעלות
ומדות מרומות כבוד שמו הנאה לו כמחר ישרא צדלי' נר ס'

מכתב מן טוב לירח אדר הגיע ועמו הסליחה על איחור התאונה כי לא פטירו וכו' על אכל סבתה איחור
ב רבותי למלא אלתו ולתת את בקשתו ויעת הרבה להשיג העתק מן הקיומים אשר שאל ולא עלתה ביד
ש אין הדבר מקור בידי אפל הוא ביד הפרעיס מנהיגי קהלתי ובקשת מהסדר זה ומיאו ודחוי
ליום עד שהפלת עד פוש ושיבוש אין להם רשות ליתן שעתן מרבר גדול כזה בלתי הורמן ורשות מהסדר
ירם ואם הם יבקשו רשות על זה מהשורה אולי יחשבו אחרים שישיאנה ערמה כדבר פוסל דבר אחר
שמעלת הפרעיס שמה במנוגה יעמידו באן אבקעט פחרי קאס סינקס באן מתקווערני ירה העתק זה
ואן פרידמאן יעשו בן

מהשאל להודיעו במקום הקברות הישן באן אשר הי' תך העיר אסתי' פנפזשל עיר אז אסתי' בקרן זוית
מקום שאין רגל אדם כלום שם: חנה עליין הוא כתר אשנה ונתנו תרבה וראות מתוחים לשם ושת כר
כנסיות כתר ודיותין ואמנם כל אלה נתם וחירות של יהודים

ואשר שאל על הקברות החדש אס הוא רחוק מן העיר או קרוב וגם אס הוא קרוב לקברות של היינע יהודי
הנני כוודיע שהוא קרוב לשער העיר כמון מהלך תחום שבת וצינו לקברות של היינע תפסק יקבע החומות
ופע אמה ריוח בין החומות

ואשר חקר משל מי הי' הולות הקברות החדש חבל מהיהודים הן קנק הקרקע והן הקפות החומות מכל
הבדדים והן שאר הטריבות לוקה הכל משלנו

ואשר שאל על הלוית המתאם הוא עדיין כפרהפיא בעוד פיוס גדול: וזה כן הוא ולפעמים על כל פיר של
בעט אדם חשוב מלויסאות עד קצרו כמה מאות אלפים והולכים גם מרפנות תלומדים
פלוט הכל לפי חשיבותו ואמנם אנחנו כועלמין הזהרנו את המלוים שבוואס לא מלכ רחוקות וגוים
ימחו גר חובת קטנים אלה מקה ואלה מקה עד בואם קרוב לשער העיר מתקבלים יחד עם העל
שבה המת

על דבר המפטים גם באן עטל היירות בנה מהיהודים וכל המושטים הכל ערפאות ובעוף בטל
דיב גלות פרא וברתא פבור ופאט אין גוס הפרס ועל דבר הכוונה פאשר מתחרת היהודי טענה
מוזיבים ספר תורה לבית הנהגה מוכרח לחתין קהפר ציון בשעת הכוונה

אדבעה מחיבורי טודע ביהודה וארבעה מחיבורי פלא שלחתי לטורי עמק ביד חוקר פחד רפאל חיים
פיעאדו פפי היתבן לקום שיענו ליד מעלל לנכון ואולי יתקמו ככל מדינת אטליא
על התנע תמיד לרפון למלא מאאלותיו ויאוסלא בפש דהשלומו הן יחוקאל קגל לגדל: וזה

לכבוד קליע פרעיס מנהיגי קהלתו שלו ופריכה

כוד ואת אדורס מכבדו פאשר ופתח עוד לבאן לבקש אהד שכתב רשי' כי קשה מאד עלי לקרות
כתב פריד